

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/2 galbini mon, sunat6ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postel6 c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 crucei v. a. Tacs'a timbrala 6 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 23.

Brasiovu 5 Aprile|24 Martiu

1877.

Transilvani'a pana la Muresiu.*

De sub Tempa, Martiu 1877.

(Capetu.)

Prin aceste argumente cugetamu a fi aratatu partei oneste a maghiariloru, ca pentru o minte omen6sca sanat6sa este cu greu a presupune dela romanii Bucuresceni, ca facu „gesch6fturi“ de incorporatiune la Vintiulu de josu, ori in alte locuri ale Transilvaniei.

Afora de aceste ei, c6 t6ta lumea, au cetitu in diurnale plangerile din parlamentulu budapestanu puncto violarea secretelor epistolari in Ungari'a, si voru fi invetiatu ceva din ele.

Acumu se ne intorcemu la romanii transilvani, se vedemu incatu voru fi ei incantati de idee'a „Transilvani'a pana la Muresiu.“

Romanii transilvani, desbinati de consangeniiloru din giurulu muntiloru ardeleni prin comunicatiuni rele si prin constellatiuni de natura politica, sunt cu atatu mai multa legati intreolalta prin institutiuni culturale, prin inrudiri familiari si chiaru prin suferintie comune. — Ei numai sub cele mai cumplite doreri sufletesci ar' suporta o af6siare de catraolalta. Ei iubescu ac6sta provincia, c6 elvetianii tier'a loru. T6te incercarile de a-i un6 cu romanii din Ungari'a (cumu se exprim6 pe la 1867 archiepiscopulu Haynald in parlamentu) au adhatu la romanii transilvani despretiare, si o afla pana astadi. Devis'a loru facia cu Ungari'a a fostu t6tudeun'a: Autonomia pentru Transilvani'a, drepturi nationale romane in Transilvani'a si apoi vomu vorbi mai incolo. Dupa cumu cun6scemu noi spiritulu celu umanu alu poporulu romanu din Transilvani'a, elu ar' apar6 autonomi'a Transilvaniei si facia de Romani'a, nu atatu cu respectu la interesele proprii, ca acele nu ar' fi periclitate, ci in interessulu poporaloru conlocit6re si in interessulu progresseloru economice ale Transilvaniei. Poporulu romanu nu ar' cad6 in gretiosulu fanatismu ori deliriu nationale, in care au caditu maghiarii transilvani in 1848 si in 1865, pentru cari atunci nu esist6 interese economice transilvane, ci cuget6, ca fiindu odata uniti cu consangeniiloru din Ungari'a, pentru ei va curge numai lapte si miere. Au si cursu si mai curge pentru ei, d6r' vedemu, ca astadi chiaru ei se inspaimenta de urmarile funeste ale acelei retaciri.

Este adeveru necontestabilu, ca romanii transilvani suferu sub terrorismulu limbisticu maghiaru mai greu, decatu au suferitu Schlesvig-Holsteinezii sub jugulu danesu, acele d6ua elemente sunt ambe de origine germana si cu limba apr6pe comuna, mai multu decatu alsacianii germani sub jugulu francesu, de6race chiaru provinci'a vestfalica, care este de multu tempu prussiana, conserv6za pentru sene legile impuse loru de dominatiunea francesca de odin6ra, se afla multiamiti cu ele; mai multu decatu au suferitu lombardo-venetianii sub domnierea austriaca, acea domnire nu s'a incercatu a face din ei „germani“, ci s'ar' fi multiamitu a-i ved6 italieni si austriaci buni, — si totusi romanii transilvani nu au facutu nice unu pasiu in dr6pt'a ori in steng'a de a se trage de sub acestu terrorismu limbisticu complitu, decatu numai la Augustulu loru imperatore si rege. Atat'a demnitate in suferintie, atata lealitate

catra monarchu si patria, ar' fi convinsu pe oricine despre patriotismulu nostru, numai pe matorii sc6lei dela Dobritinu nu, ei voiescu perirea n6stra nationale cu totu pretiulu, inmultirea elementulu loru prin proseliti din sinulu nostru si domnire exchisiva sub pretextu, ca ei sunt elementulu conservatoriu in statu; fora denunciatiunile si asupririle loru, dicu ei, statulu nu ar' pot6 existe. Pentru aceea ei in lips'a de „tradatori“ de patria adeverati, invention6dia imaginati.

D6ca ac6sta procedere afurisita nu va fi rebunata de nemesis, si sc6l'a dela Dobritinu nu va fi chiamata la ordine, apoi nu ve mirati, d6ca cineva ar' aluneca a presupune, ca nu este prevedintia si dreptate in Austri'a.

D6r' nu numai maliti6sa este portarea demagogiloru, ci este si comica. Amu vediutu ca totuodata ne calumnia de „dacoromani“ in sensulu loru si de „instrumente“ ale camarilei vieneze.

Cumu p6te fi cineva si „dacoromanu“ si „instrumentu“ alu camarilei vieneze? Cine este camaril'a vienesa? Noi vedemu curtea imperiale incongiurata t6ta de maghiari, de colo susu, dela E. sa comitele Andr6sy pana josu la demoisell'a Ferenczy. Se fia intratu in demnitarii supremi ai inaltei curti imperiale spiritu „dacoromanescu“? Nu credemu! Spiritulu unui Rudolfulu II, care a incheiatu cunoscutulu tractatu cu Michailu Eroulu, principe suveranu in Romani'a, prin care tractatu elu f6 instituitu de gubernatore generalu alu Transilvaniei, si care tractatu f6 ruptu pe siesulu Turdei, a incetatu cu m6rtea acelu imperatu. Spiritulu lui Iosifu II, carele a voit6 a ferici „Daci'a“ a moritu cu elu. Din aceea fericire a remasu numai biet'a Bucovin'a spre documentu: cumu p6te a se preface in contrariu unu cugetu bunu, prin politici si administratori rei. Acolo astadi vorbescu numai evreii de fericire.

Noi romanii transilvani scimu, ca nu cade in competintia n6stra de a resolvi cestiunea orientala. D6ca M. Sale imperatorelui si regelui nostru in intielegere cu pr6 inaltii sei aliati, si in fine: Europei intregi i-va conven6, a cre6 aici pe malulu Pontulu euxinu si la Carpati unu organismu latinu compactu, mai forte de cumu este, -lu voru cre6; d6ca nu, noi romanii transilvani vomu reman6 cumu suntemu credintiosi supusi si Maiestatii Sale c6 totu-deuna, ne facemu si ne vomu face si pe viitoriu detorintia catra patria si regimulu ei, d6r' totudeuna vomu strig6 cu voce inalta: Mantuesce D6mne poporulu Teu de terrorismulu sc6lei dela Dobritinu si de intiepleptiunea ei de statu. Cu „Transilvani'a pana la Muresiu“ inse ne dati pace, ca nu se enthusiasm6dia nime pentru densa.

Clusiu, 16/28 Martiu.

Onorata Redactiune! Aclus'a n6stra epistola amicala catra fratii nostri din Brasiovu f6 adressata in copia si redactiunii „Telegr. rom.“ cu rugarea de a-o prim6 in col6nele stim. seu diurnalu. In loculu acestor'a aduse inse numitulu diariu numai una notitia scurta, care p6te da numai ansa la supositiuni si interpretari, ce nu jacu in intentiunea n6stra.

Din ac6sta cauza Ve rogamu dle redactoru, binevoiti a espune sub % aclusele n6stre sire cunoscentiei si criteriului opiniunei publice.

Primiti etc.

A. Trombitiasiu m. p.

* * *

Catra fratii nostri,

inteliginti'a romana din cetatea Brasiovu!

Cetindu si noi inteliginti'a romana din comitatulu Clusiuulu in Nr. 19 alu „Telegr. rom.“ in fruntarea cea agera, ce Vi-o face pr6iubitulu nostru parinte sufletescu Escellenti'a s'a domnulu archiepiscopu si metropolitu MIRONU ROMANULU pentru adress'a V6stra privit6ria la cerculariulu Escellentiei sale d6to 1 Ianuariu a. c. Nr. 1 nu potemu a nu Ve consol6 fratiloru, impartes6ndu-Vi si asigurandu-Ve prin ac6st'a, ca si noi suntemu in principiu de unu acordu cu cele exprimate de Voi in adress'a V6stra susmentionata.

Nu dorimu nici noi a ved6 pe pr6iubitulu nostru archipastoriulu sufletescu pe scen'a politica profana si ei denegamu c6 atarui'a chiamarea si potestatea de a duce rolulu unui intendente politicu.

Desavuamu cu totu deadinsulu directiunea politica, careia i s'a datu espressiune in susu atinsulu cerculariu alu pr6iubitulu nostru archipastoriulu si aderamu cu t6ta energi'a si perseveranti'a la principiale si directiunea politica, ce le-a statoritu natiunea prin organulu seu legalu in conferinti'a Sibiiana dela 1875.

Diferimu de Voi, fratii nostri, numai in forma si anume in aceea, ca noi nu tienemu de conveniente si pe deplinu satisfactoriu a discut6 una afacere de asia mare importantia prin corespondentie private-publicistice. In cadrulu constitutionalismulu nostru bilaterale avemu terenu legalu spre a d6 espressiune „resulnetulu“, ce l'au produsu svaturile Escellentiei sale la credintiosii de sub archipastori'a s'a.“

Se ne revedemu acolo — frati din patru unghiuri!

Clusiu, 8/20 Martiu 1877.

Ananie Trombitiasiu m. p., c6 presiedinte alu clubulu membriloru congregationali romani din comitatulu Clusiuului.

Brasiovu, in 4 Aprile st. n.

Din intrulu monarchiei austro-maghiare n'avemu de asta-data nimicu de insemnatu. Apparatu statulu pausedia, ca-ci serb6dia inviarea salvatorelui. Parintii patriei sunt imprasciati pe la casele si familiile loru, se recre6dia si se intarescu pentru-c6 indata dupa redeschiderea camerei se suscep6 cu poteri n6ue lupt'a pentru si contra noulu pactu dualisticu, care lupta inse va reesi in totu casulu in fav6rea dlui Tisza, de6race ceat'a mameluciloru sei este puternica prin asi6 numitulu „igen“, ce-lu pronuncia la porunc6l'a siefulu seu.

Astfelu standu lucrurile nu ne remane alta, decatu a face de asta-data revista numai asupr'a evenimenteloru esterne, cari asi6 dicundu de eri

pana astadi au luatú érași o directiune de pace. Firulu electricu ne aduce scirea din Londonu, ca famosulu protocolu alu Russiei s'a primitu și de catra Angli'a asiá, precumu l'a propusu Russi'a. Cestiunea desarmarei s'a omisă cu totulu din protocolu, éra misiunea de a mediocli inchiarea pazei între Turci'a și Muntenegru a luat'o Angli'a asuprasi.

Acésta schimbare de adi pana mane nu se póte esplicá altmintrelea, decatu ca Angli'a a semtitu dejá, ca déca protocolulu nu se va subscrie, atunci resbelulu nu se va mai poté evitá, pentru aceea se vede, ca a preferitu a primí condițiunile russesci și a subsemná protocolulu, care subsemnare se dice a fi avutu locu Sambeta in 31 Marte. Prin acést'a inse pericolulu resbelului, dupa pareea nóstra, totu nu este evitatu. Cestiunea desarmarei, care remase a se regulá afora de protocolu, va poté se produca inca tocmai aceea, ce se crede a se fi evitatu. Russi'a numai asiá va desarmá, déca va desarmá și Turci'a și déca acést'a va esecutá reformele fora amanare. Inse Turci'a d'ocamdata nu numai ca nu póte desarmá, ci este necesitata se continue cu armarea, deórace pazea cu Muntenegru nu s'a incheiatu. Se asecura inse, ca acésta pace se va inchiá in urm'a interventiunei Angliei, care s'a ingagiatu a induplecá pe Turci'a se implinésca pretensiunile Muntenegrului. Tóte acéste se potu intemplá, inse nu este eschisa posibilitatea, ca nu se voru ivi de astadi pana mane si asemeni evenimente la ordinea dilei, cari se traga dunga preste tóta socotél'a de pace. Pentru aceea noi nu ne prea incredemu in durabilitatea si soliditatea arangiammentulu facutu prin protocolulu russescu.

— Diariulu „Golos“ din Petersburg, care se considera de organu alu principelui Gorciacoff, dice între altele, ca prin subscrierea protocolulu poterile europene obliga pe Turci'a, cá se esecutedie propunerile conferintiei din Constantinopole, si totu-odata recunoscú, ca Russi'a va fi indreptatita a procede cu putere armata contra Turciei indata ce acést'a n'ar impliní condițiunile, sub cari Russi'a crede a-si poté retrage trupele dela Prutu. Diariulu „Nord“ din Brussel'a, care inca este organu russescu, observa ca este cu nepotenti'a, cá Russi'a se desarmadie d'odata cu Turci'a, déca nu se voru da garantie secure, ca Pórt'a ottomana va respectá si impliní ceea ce Europ'a cere dela dinsa.

— Convenirile prea dese ale generalulu Ignatieff cu contele Robillant, ambassadele italianu la curtea de Vien'a, au sternitu frica si spaima in pepturile politiciloru austriaci. Diariulu „N. fr. P.“ vorbesce deja de o conventiune între Russi'a si Itali'a, dupa care Itali'a in casulu unui resbelu, in care s'ar amestecá si Austri'a contra Russiei, ar avé se atace pe Austri'a din partea sudica si batendu-o se puna man'a pre acele parti ale pamentulu italianu, cari se afla inca si astadi in man'a Austriei. Din acésta cauza se fortifica confiniile in Tirolulu sudicu.

— Insurrectiunea in Bosni'a 'si reincepe activitatea cu energia si zelu reinnoitu. Comitétulu centralu alu insurgentiloru a datu proclamatiune, in care se dice, ca pazea dintre Serbi'a si Turci'a n'are nice o influentia asupra bosniaciloru, ei sunt independenti de Belgradu, prin urmare Serbi'a n'a potutu contractá in numele loru. „La lupta deci, fratiloru, — dice proclamatiunea. — Simpathiele Europei sunt cu noi, caus'a nóstra trebuie se triumfedie. Prindeti cu toti arm'a in mana si fiti resoluti a invinge, séu a mori! Nu uitati, ca Muntenegru, speranti'a nóstra, se afla in ajunu d'a incepe de nou lupt'a cu Turci'a; nu uitati ca Russi'a cea mare inca nu ne póte voi decatu binele si libertatea. Perseverati, si Bosni'a 'si va dobandí in curendu libertatea. Noi nu potemu negociá cu Pórt'a, deórace scimu, ca dela dius'a n'avemu se asteptamu decatu sclavia. Grabiti deci barbati, tineri si betrani, si intrati in sirurile luptatoriloru! Noi trebuie se invingemu si atunci oi-ce sacrificiu ne va fi recompensatu. Devis'a nóstra se fia: Lupta

pana la mórte, victoria pana la dobandirea deplinei libertati“.

— Din Romani'a avemu se notificamu, ca opositiunea din senatu, formata contra ministeriului liberalu mai vertosu din caus'a darei in judecata a ministeriului Catargiu, s'a fostu pregatitu a da dlui Brateanu si cabinetulu seu unu votu de blamu, pentru alu carui propunere si motivare s'a angagiatu senatorulu Apostoleanu, inse acestu votu fú respinsu cu mare majoritate din partea senatulu in siedinti'a dela 28 Marte st. n. Votulu respingatoriu alu senatulu fú primitu de numerozulu publicu, ce se adunase in sal'a de siedintie, cu salve de aplause. „Candu amu vediutu, dice „Unir. dem.“ barbati cá Cogalniceanu, Ioanu Ghica, Dimitrie Sturza etc. mergundu se-si dè votulu de incredere dlui Brateanu, ne-amu semtitu din cei mai veseli, si suntemu securi ca esprimemu ideile toturoru ómeniloru de bine, candu le ceremu se fia uniti, ca-ci prin acésta unire societatea romana va fi salvata si cu dreptu cuventu generatiunile vechi si nóue voru binecuventá actele loru.“ — Va se dica, partit'a ministeriului datu in judecata, n'a isbutitu se restórne pe dlu Brateanu, prin urmare nice ministrii dati in judecata nu voru scapá de sentinti'a meritata.

Spad'a lui Cherimu pasia!

Resboiniculu duchu si triumfal'a calletoria a softeloru din Pest'a, a flórei natiunii maghiare, a civiloru studenti ai celei intaie universitati in Ungari'a, cari in chipu de multiamita pentru jugulu turcescu, ce Ungari'a a purtatu doi seculi, éra sabi'a au tramisu si au datu generalissimulu, si prin elu mohamedanismulu turcescu, incepe curendu a produce mandrele sale frupte turcomane, a produce efecte intr'adeveru demne numai de astfelu de spade dóue unice si glorióse in Europ'a.

Effectulu acestui triumfu tragicu l'amu vediutu in tóta pomp'a s'a mai intaiu nu intr'altu locu, ci chiaru in orasiulu romanescu Sabesiu (Transilvani'a.) Si déca inceputulu este dejá asia cruntu, apoi continuarea si incheierea negresitu trebuie se fia mai pre susu de socotelele unui europeanu. Déra se vorbima mai la intielesu.

Cu vr'o doi trei ani mai inainte unei parti din reprezentanti'a comunitatii nóstre i-a succésu a aduce conclusulu, prin care Sabesianii bona fide -si esprima dorinti'a la locurile competente a avé între zidurile orasiulu loru garnisiune de ostasi regulari c. r., oblegandu-se a dá din pung'a propria preste 5000 fl. pre fiacare anu pentru casarmele necesarie si locuintiele officiariloru.

Cererea s'a implinitu si Sabesianii s'au trezitu cu unu batalionu de secui dela regimentulu campestru Nr. 62 stationatu in cetatea Alba-Iuli'a.

Doi ani trecura fora multa conturbatiune scandalosa. Secuii -si faceau essercitiile, éra in tempu liberu mai facea ascursiuni; tomn'a, in viniile locuitoriloru; si visitatiuni, patrulári, desi nu din officiu, ci din doru, din datena, prin gradinele orasianiloru. Apoi scomotósele petreceri nationale, more patrio, la sunetulu struneloru tiganesci si a litreloru cu vinu si rachiú, erau la ordinea dilei. Locuitorii si-cautau de tréb'a loru. Mai alesu de economii romani din suburbie de locu nu se poteau apropiá, cu atatu mai pucinu de ficele loru, cari de locu nu poteau simpathisá cu acesti „secui, ómeni straini.“

Inse acést'a fii poporulu domnitoriu n'o mai potura suferí.

Pentru an. 1876/7 a venitu batalionulu primu dela regimentu se ocupe garnisiunea Sabesiului. Acestia au voitu se forsedie, ceea ce celoru-lalti cameradi si frati ai loru n'a succésu, si astfelu au inceputu se se vére între tinerii si tinerele romaniloru economi, precumu si între petrecerile loru, de-si secuii vedeau, ca ei pentru d'osebirea limbei si a maniereloru nu sunt pré caldurosu imbraciosiati la acele intalniri.

Din astfelu si asemeni motive apoi s'au intemplatu frecári între ostasi si feciori tierani.

Urmarea fú, ca la provocárele unoru ostasi nedumeriti si neinfrenabili in 11 Marte sér'a s'a incinsu una bataia, in care unu ostasiu remase mortu tocatu in capu.

Din partea civila cercetarea s'a inceputu nu-

mai decatu cu tóta seriozitatea si s'au facutu toate posibilele dispusetiuni preventive.

Inse comand'a militara a statiunii, se vede ca n'a facutu chiaru asemene. Ca-ci in 12 Marte sér'a, candu nici nu se intunecase inca, soldatí secui napadira stratele, pe unde comunicau romani si fora a mai intrebá, se aruncau cu baionettele trase asupra fiacarui „oláh“ tineru, betranu, vinu vatu, nevinovatu, 'lu bateau, pisau, maltratau, ch' l'aveau. Erá vai de tiundrasulu, care li picá in mana. Ti-viniea se credi, ca scenele din Damasc între chrestini si mohamedani, se repetiescu pe stratele Sabesiului in tóta furi'a loru. Romani straini, caletori toti aveau se guste ascutitulu greulu baionetteloru secuiesci. Trecutori in haini europene fure insultati, oprindu-i ostasii secui guleru si mustrandu-li faci'a déca sunt „oláh“ séu ba. La unele scene de crudelitatea secuilor sumu insu-mi martoru.

Terore si gróza a implutu apoi in pucine mamente anemele locuitoriloru si omulu d'abié cutat se se misce din loculu, in care lu-ajunse scim acestoru criminalitati asiatiche.

Nu mai decatu s'a suflatu semnulu pentru reintorcerea in casarme, ceea ce puse capetu macellului si crudelitátiloru; inse fú prea tardiu, ca-ci in scurtulu tempu alu revoltei militari, unu baiatu de 16 ani fú omoritu in braciele tata-seu, taiat fiindu cu baionettele in capu, preste ochi, nasu si tatalu baiatulu insu-si la capu greu ranitu, astfelu de si acum'a bolesce in patu. Alti patru ómeni betrani asemene pericolosu raniti si vrea 40 de ómeni batuti si maltratati in tóta forma. Martori sunt, cari dicu, ca in sér'a aceea ostasii secui amblau cá turbati prin strade cautandu dupa romani de macellaritu.

In 14 Marte apoi fú tenerulu ucisu immentatu cu cuventu pompa. La inmormentare au luatú parte la vre-o 600 locuitori romani din orasiu. Asia imposanta ingropatiune inca n'a fostu in Sabesiu, pentru-ca atare evenimentu in tempu de pace n'au patitu pacinicii locuitori din Sabesiu.

Éca disciplin'a la ostasii c. r. secui!

Éca urmárele negrigii si neatentiunii!

Cercetarea curge si amu sperantia, ca ucidetoriulu secuului se va aflá; despre celu alu copululu nevinovatu nu s'aude nimicu inca.

Poporatiunea este fórté indignata si reprezentanti'a orasiulu, dupa cumu sumu informatu, aseme si-va face in numele orasiulu detorinti'a deplina si cu deplina demnitate, ca-ci cetatiani Sabesiului, cari din voia libera si cu cea mai buna sperantia s'au hotaritu la jertfe anuale mari si au doritu garnisiune militara in orasiulu loru, n'au acceptatu astfelu de multiamita, si nici unu momentu nu voiescu mai multu a fi maltratati si ucisi de secui in mosi'a loru, publice, in stradele si curtile loru. Pentru garnisiune secuiesca nu vrea se jertfésca mai multu nici unu banutiú reu din averea loru propria.

Inse dorerea este si mai mare din pricin'a, ca la acele crudelitati damascene in fruntea ordeloru s'au vediutu si de cei cu manusie albe, domni caprari si fúhreri. I-amu auditu chiaru comandandulu „ne üsd többé?“ catra o astfelu de orda, cari cu baionettele scóse implateau spatele unui baiatu nevinovatu, caditu in fuga pre fóle si ne-potundu a mai scapá dintre handjarele turcomane.

Déca nu erá séra, cine garantá pentru grozaveni'a conecintieloru!

Apoi fiindu-ca in Sabesiu romani au rarí fericiúre d'a conlocu din intemplantu si cu alti frati binevoitori, acesti-a in reutatea anemei loru proverbiala n'au lasatu nici acestu privilegiu binevenitu din mana, d'a insultá dupa naravulu loru pre romani prin felu de felu de scorniture, denunciatuni, inegriri si cate tóte alte misielle demne de astfelu de creatu.

Una lipitura de covrigariu, venitura din Banatu, si ingrasiatu de Sabesiani, a pronunciatu între martori in piaci'a publica, ca fiacare romanu e vrednicu se i se redice inaintea portii furci, spendiuratória.

Alta asemene batjocura de fiantia a implutu urechile comandantelu militariu, si prin elu ale officiariloru, ca romani au tienutu adunare, in care au hotaritu se se rescóle asupr'a soldatiloru, se-ucida. In urm'a carei denunciatuni subcolonelulu a si citatu la sene ad audiendum verbum regim pre unu tenente romanu in reserva din Sabesiu, care inse, potu assecurá, n'a remasu in respunsulu si esplicarea data nici cei negru sub unghia de-

teriu. I-a deschis ochii subcolonelului, carui-a l'a declarat pre denunciantele de omu miserabilu si pedemnu nici de dispretiu, precumu se dechiara de atare si aici facine va fi sub sóre.

Altulu a scornitu, ca dupa cele intemplete, aisece fetiori ar' fi atacatu cu puterea pre unu capitani din garnisóna, si alte multe d'acést'e, cari l'óte s'au doveditu de góle mentiuni si denunciat'uni miserabile.

Verfulu la tóte inse a pusu acelu monsturu de sufletu, care a scrisu lui „Pesti Napló“ corespondenti'a despre acést'a trista intemplete, in care la care afirmatiune este cea mai impertinenta ment'ana si denuntiat'ione, a carei autoru nu merita alt'a decatu datu numai in grige'a baioneteloru seciesci din sér'a lui 12 Marte, cu atatu mai vertosu, ca calumniãrile clandestine din „P. Napló“ l'ea reproducu pana acum'a intr'unu sufletu jidovii dela „Pester Lloyd“ si „Hermannstädter Ztg.“

In sfersitu romanii din Sabesiu respingu cu indignatiune tóte aceste calumniãri si denunciat'ari in nespalat'a facia a auctoriloru lor; ascépta cu tóta barbati'a rezultatulu pasiloru facuti pentru cá se ne convinga deplinu, déca au se mai spere vre-unu bine, vre-o indreptare a impregiariloru, in cari trebe se esiste acum'a, séu ca dóra sunt chiaru ei cei antai, cari trebe se platésca cu pung'a, pelea si sangele loru brilantele primiri, cu cari fú opad'a d'onóre a lui Ch-rim pasi'a primita in triumfal'a s'a caletoria printre slavii si italianii Ungariei. — Valeriu.

„ALBIN'A”

Institutu de creditu si economii.

Adunarea generala a acestei societati fú convocata estu-tempu pe 29 l. tr.

Actionarii se interesséda totu mai multu de acestu institutu nationalu, ca-ci s'au prezentatu la adunare in numeru destulu de considerabilu. De facia au fostu preste totu 37, reprezentandu 544 actiuni cu 156 voturi.

Dupa 10 óre deschidendu-se siedinti'a prin Excell. sa d. cons. Bolloga, urmédia reportulu directorelui essecutivu despre agendele institutulu din anulu espiratu. Din reportulu acést'a resulta, ca venitul curatu in anulu 1876 a fostu de fl. 32220.50. S'au amortisatu fl. 3200.37, ér fl. 1000 a remasu cá dubiósã.

Cetindu-se reporturile agendelor, se redica Res. dlu canonicu Const. Pappavi si propune alegerea unei commissiuni pentru revederea comp'ariloru si pentru alte propuneri, ce póte ar' fi de lipsa. Dupa órecare desbatere se alege o commissiune de 9 membri in persónele dd. baronu Urs, Theodoru Pap, adv. Miclea, Antonelli, Candrea, capit. Bradu, adv. Romanu, Dr. Brote si Dr. Racuciu.

Continuarea siedintei se amena pe diu'a urmátóre la 9 óre.

Vineri la ór'a prefapta intrunindu-se adunarea reportoriulu commissiunei Dr. Racuciu, da cetire referadei sale, care constá din mai multe puncte. Asupra punctulu relativu la „esmitterea unei commissiuni de cinci, cari se studieza statutele si modificãrile ce s'ar' aflá de lipsa se se faca in o adunare extraordinaria“, se incinse o desbatere indelungata. In urma punendu-se cestiunea la votu cade propunerea commissiunei.

Dupa aceste se completa comitetulu de suprãreghiare alegendu-se in loculu aloru doi membri demissionati in cursulu anulu si in loculu dlu G. Mateiu, care a demissionatu la adunare, alti trei membri in persónele dd. prot. I. V. Rusu, dr. A. Brote si P. Petroviciu.

Cu bucuria trebe se amintescu, ca directiunea a t'ienutu contu de lipsele nóstre candu propuse, ceea ce s'a si primitu, cá din venitul menit' pentru scopuri filantropice se se imparta fl. 50 pentru societatea „Romania juna“ din Vien'a; fl. 50 pentru societatea „Petru-Maioru“ din B.-Pesta fl. 50 pentru societatea Arborós'a a tinerimei din Cernaúti si 50 fl. pentru „Iuli'a“ societatea stud. din Clusiu.

Astfelu a decursu adunarea generala a IV. a instit. nostru „Albin'a“.

Dè ceriulu, cá acést'a se inflorésca, se ne potemu bucurá de fructele lui binefacátóre.

Din comit. Satumare, 24 Marte.

Privindu cu attentione miscãrile pornite pentru maghiarisarea romaniloru din Cottulu Uniadórei, nu-i cu potintia a nu ne indigná de atát'a impudint'i'a, cu care stapanii dílei voiescu a-si realisá scopurile, cu respectu la domnirea loru silnica, ajunsã pana la celu mai estremu gradu de desperatiune!

Romanii ardeleni, mass'a poporului si cunósce sant'a s'a datorintia facia de tendint'i'a desnationalisatória a maghiarismulu, pentru-cá istori'a nóstra millenaria ni-indegeta evidentu suferintiele, crudelitãtiele ce fusesera comise din partea maghiariloru! Acést'a istoria, acestu viu documentu alu trecutulu nostru este garantia contra temeriloru de desnationalisare!

Apellulu Brasioveniloru aflá ecou in animele toturoru Romaniloru adevirati; acelu apellu este expresiunea sentiului comunu. Prea bine sciú acést'a stepanii maghiari, pentru acea vóma asupra-i focu si putiósã! Curagiulu braviloru Brasioveni insufla respectu, rezolutiunea-li franca ne imbarbatésce si pre noi!

Cum-ca Romaniloru ardeleni nu li-frica de pornirile violente pentru limb'a si natiunea nóstra se vede de acolo, cá nu audim' despre o reactiune, care ar' tinde a pune stavile tendintieloru de maghiarisare! Dér' nóue Satumareniloru neci ca ni-frica de ardeleni, -ci mai vertosu de noi ensi-ne cari suntemu mai espusi valuriloru ce navalescu cu atát'a furia si selbatecia asupra nationalitatei si limbei nóstre.

Diariulu „Szamos“, ce appare in Satumare in Nr. 22 ocupandu-se in articulu de frunte de desuamentitele miscãri de remaghiarisarea (?) Romaniloru din Cottulu Uniadórei, intre cele-lalte scrie urmátóriele; „Neci noi nu potemu remané indiferenti facia de acést'a tendintia (remaghiarisarea) nationala; de óra-ce aci inaintea ochiloru nostri sunt esemple destule si triste, cá prin sentiulu nostru cavalerescu si relatiunile nóstre istorice grave amu ajunsu acolo, cá in comune cu nume curatu maghiaru locuitorii nu sciú ungueresce. Asiá p. é. Zsadány (Jidani), Amacz (Amatiu), Dob, Madarász (Madarasu, comuna per excellentiam cu spiritu romanescu) Patóháza (Potáu), Réztelek (Tataresci), Orosz-falu (Rusi), Aja, Görbed (Gurbedi), Berence (Babasiesci) si alte comune din cottulu nostru, cari au nume puru maghiaru (dóra cá cele amintite?) si locuitorii totu nu sciú ungueresce. Dér' nu numai nu vorbescu ungueresce, dér' amu convenitu (scrit. art. mentionatu) si cu de acei-a, cari — de si sciau ungueresce,“ dupa-ce din coatingere cu maghiarii s'a lipitu necessarminte limb'a maghiara de ei — nu voiau, ba chiaru, li-rosíne (Bravó!) a vorbi ungueresce etc. etc. In urma provóca pre inspectorulu scol. a luá mesúre cátu de severe facia de educatiunea poporului — firesce in spiritu maghiaru.

Déca n'asiu cunósce cercustarile din Cottulu nostru, n'asiu nutri temere facia de provocarea acést'a: Sciindu inse prea bine cátu a progressatu maghiarismulu chiaru in comunele amintite, nu potu retacé scrupulii cei-amu facia de miscarea amintita.

Romanii Satumareni, — cu deosebire cei mestecat' cu maghiarii — maimutiescu nu uumã portulu loru, ba se straduescu a-si insusi cátu se póte si moravurile loru cele rele. — Infectiunea vietii sociale se póte observá numai decátu. — Inse nu mi-amu propusu a aduce unu tablou alu vietii romaniloru Satumareni, pentru acea neci nu voiu a me demite in specificarea defectelor, ci simplemente a indegetá stavil'a cea mai vigurósã, care se opuse de atâte ori tentatiuniloru adversarie, care este: confesiunea, religiunea. Ea adeca — dupa cum probéza si istori'a — nu suferé si neci c'a suferitu vr'odata ingressulu strainu ori cátu s'a apintitu unu Rákóczy séu unu Apaffy, cá-ci nu isbutira nemicu.

Deci Domnii Preoti cu stéua'n frunte dimpreuna cu invetiarii se vigileze asupra turmei, cá-ci usioru póte fi atacata de ferele dusimãnoşe si selbatece. Luati istori'a in mana, spune-ti-le romaniloru de pe plaiurile Satumariulu cá sunt descendenti, surcelele nobile ale strabunulu Mariu, ér celoru din partile nord-ostice, cá Dragosiu n'a condusu pe toti romanii de acolo in Moldov'a, si nu mi-frica, ca poporulu — audiendu odã astfelu de invetiature — se nu zimbésca cu dispretiu la vorbele catu de dulci ale maghiariloru, cari in frica de espiare voru se prefaca si petrile in maghiari.

Domnii preoti nu se potu scusá de responsabilitatea, cu care datorescu inaintea tribunalulu divinu cu acea, cá dóra nu sunt ajutati de intielegintia laica din acestu cottu. — Ónóre si respectu

aceloru laici romani pucini, cari pururea au documentatu simtiulu loru romanescu, inse si eu sum necessitatu a spune chiaru si fara reserva, cá numai nesce lucruri si fapte extraordinarie potu desceptá pre cea mai mare parte din grosulu indiferentismu, ba din activitatea loru anti-nationala. Inse neci nu-i mirare — in tempurile moderne idolulu in t e r e s s u l u i materialu si personalu si-joca rolulu! De altmintrea legaturele familiari i de oblégã pe cei mai multi la o astufeliu de atitudine!

Cugetu cá voiu reveni cu data occasione la acestu objectu.

Mi-am satisfacutu detorint'i'a a incunoscentia pe acei venerati domni romani din Cottu, cari n'au avutu ocasiune a cetí articulu mentionatu din „Szamos“, carele jóca rolu principalu intre maghiarii din Cottulu nostru? Cunctator.

Creac'a (comit. Silvaniei) 25 Febr.

In 17 Ianuariu s'a seversitu in comun'a nóstra Creac'a, acéstã ultima sentinella a romanismulu, unu actu funebralu, pré tristu.

Mórtea cruda a rapitu din mediuloculu nostru o-femea de modelu, o matróna adeverata, pe dna Susana Popu-Moldovanu, nasc. Michle.

Toti, cei ce avuramu fericirea a cunósce rarele insusiri ale repausatei, vedeamu cu intristare adenca, cumu bóla-i consumatória si incurabile din di in di ei seca fortiele vietii, pana ce in fine 'si dede ultim'a respirare, lasandu in doliu profundu pre betranulu ei sociu Gerasmu Papu-Moldovanu, pre dulcii sei fii Ioane, Vasiliu si fice Maria, Annica, Treji, pre nurori si toti consangeni si cunoscutii.

La festulu funebrele asistara mai multi preuti, intre cari fungentele Michailu Unguru ei t'ienú una cuventare funebrele, descriendu dorerea dupa repausat'a cu penelulu celu mai sinceru si miscatoriu de animi ce stórse lacrimi din ochii toturoru ce fura de facia. Veniti sei onoramu mormentulu cu dulcele cuvinte:

Fiai tierin'a usióra si memori'a binecuventata.

Creac'anulu.

Brasiovu, 15 Marte st. v.

Onorata Redactiune! Ve rogamu cu tóta stim'a se binevoiti a inregistra in colónele diurnalulu ce redactati, urmátóri'a

LISTA

de contribui in favórea fondulu „Societati de lectura a studentiloru romani din Brasiovu“ si anume:

Illustritatea s'a dlu Ioanu Popasu, episcopulu Caransebesiulu	20.—
Dlu Iosifu Baracu, protopopu in Brasiovu	12.—
Dlu Diamandi Manole, comerciante	10.—
Domnii Constantinu Popasu sen., Const. I. Popasu, Michailu G. Stãnescu si N. N. cate 5 fl., laolalta	20.—
Domnii Iacobu Ferhatu, N. Th. Ciurcu, N. N. si Ioanu Petricu cate 3 fl., laolalta	12.—
Domnii Ioanu Priscu, Aronu Densusiãnu, Ioanu Lengeru, Radu Pascu, Ioanu Dusoiu, Ioanu Radulescu, A. Andronie, Ioanu Sotiru si Dimitrie Jencioviciu cate 2 fl., laolalta	18.—
Domnii Teodoru Nicolau, Bartolomeu Bãulescu, Ioanu Urzica, Ioanu Persoiu, Petru Archimãndrescu, Const. Voicu jun., I. B. Gamulea, Demetriu Munteanu, A. Onaciu, Dr. Ioanu Mesiota, Dr. Nicolau Popu, Davidu Almasianu, Ioanu Tacitu, Ioanu Stinghe, Pantelimonu Dima, Ioanu Lapedatu, Iosifu Fericeanu, Ioanu Scurtu, Ioanu Popea, Ioanu Dorca, Nicolau Strevoiu, Ioanu Cinteã si N. Orghidãnu cate 1 fl., laolalta	23.—
Domnii St. I., L. N., I. M. si Ip. II. cate 50 cr., laolalta	2.—
Suma totale	117.—

Generosiloru contribuitori societatea studentiloru le esprime prin subsemnati multumirile cele mai profunde si mai calduróse.

I. H. Lapedatu m. p.,
presiedinte.

Ioanu Herdam. p.,
stud. cl. VIII. secret. societ.

Meditatiuni

asupra sarcinelor — salariilor — a unei lege de pensii — si a conferintelor invetiatoresti.

(Capetu.)

In urm'a celorlalte premise trecem acum la IV. D. Conferintele invetiatoresti.

In asta privinta art. de lege 38 din 1868 §. 147 dice: „Invetiatorii comunali ai scolarelor populare si civili sunt indatorati in fiecare district invetiamentale a se constitui in corpi invetiatoresti. Corporatiunea invetiatoresta districtuale se imparte in atatea cercuri, cate cercuri are comitatul. Cercurile (körök) cercuale (járása) cu ajutorul comunelor sunt deobligate a se coaduna de doue ori pe an, era intréga corporatiune e deobligata a se aduna odata in an la conferinta. Pentru regularea conferintelor invetiatoresti va dá ordinatiune ministrul de instructiune publica.“

In intelesul a susu mentionatului paragraf avem si noi cei de confessiune gr.-or. un regulament provisoriu in arhidieceze, numit: „Organisarea provisorie a invetiamentului nationalu confessional in metropoli'a gr.-or. a romanilor din Ungari'a si din Transilvani'a“, care in §§-ii 26, 38, 46 etc. ne arata multimea obiectelor de invetiamentu; era in §. 76 ne hotaresce salariale; apoi in §. 79 face pomenire si de un „fons de pensii pentru vedu si orfani.“ (Dera pentru invetiatori nu va fi de lipsa?) si in fine §. 80 deobligata pe invetiatori a tinea conferinta cercuale de doue ori pe an, si tóte corporatiunile invetiatoresti din o diecesă a se aduna odata pe an.

Pe chartia asia stau lucrurile cu afacerile scolari, destul de bine si frumos!! inse dorere! in praxe s'au aplicat pana acum numai acei paragrafi, cari privescu obiectele de invetiamentu, pentru-ca „asia pretinde spiritul timpului presentu“; era acei §§., cari prescriu salariale si fonsul de pensii si conferinta pentru invetiatori, s'au lasat ca totul dupa „spiritul timpului vechiu“, si sciti pentru ce? pentru-ca de aceste „mai este vreme!“ Eta echilibrul! vedeti ce cumpena drépta!?! — Dér' cu conferintele cumu stamu? Eta cumu! s'au infintiatu si se sustienu reuniuni invetiatoresti — dupa cumu amaru se mai potu tinea si acelea — pe unele locuri; s'au infintiatu si se tinea conferinta invetiatoresti regulate, nu numai de doue ori pe an, ci chiaru si lunar, infintiate din partea invetiatorilor de buna vóia, din amóre curata catra chiamoare si afacerile scolari.

S'au tenuity si conferinta invetiatoresti districtuale pana in 1874/5 — candu se inlocuira cu „cursurile supletorie in 10 (diece) cercuri“ pentru Ardealu, si tóte aceste au fost bine, cu zelu si interesu adeveratu cercetate din partea invetiatorilor; invetiatorii sunt invoiti si pré aplicati a se coaduna chiaru si la o conferinta generale in totu anul odata; (§. 147 si §. 80) ba inca mai multu! noi amu dorí cu tóta anim'a, ceremu si ne rogamu a se infintia si unu „congressu invetiatorestu nationalu romanu“ din tóta Ungari'a si Transilvani'a, care se se tinea totu la trei ani odata, pentru-cá cu atatu mai tare, mai puternicu si mai grabnicu se potemu latí cultur'a in poporul nostru celu atatu de indereptu remasu, si literatur'a pedagogica cea atatu de seraca astadi la noi,* de o parte, era de alta, cá se regulamu odata afacerile scolari in tóta privinta, coresponditoru spiritului, timpului ce predominesce. Eta zelulu! eta dragostea! eta nesuintiele! eta tient'a! eta nedisputavera aplicare! si in fine eta scopulu invetiatorilor romani!!! place-ve?

Acumu se intórcemu foi'a, cá se vedemu si de alta parte, cumu sta lucrulu? — Eta cumu:

a) Cumu-ca invetiatorii sunt mai reu platiti chiaru si decatu cei mai de rondu lucratori, e sciutu! inse nu e tardiu! „ca mai este vreme!“

*) Fia le spre lauda si multiamita barbatorilor nostri dela „Scóla romana“, dela „Fóia scolastica“, dela „Scóla“, dela „Foisior'a Teleg. rom.“, dela „Highiena si scóla“, dela „Economulu“, dela „Cartile sateanului rom.“ etc.!!! ca acumu literatur'a pedagogica incepe a inboboci, a se desvoltá si a inflorí cu pasi iuti; dorere! ca nu'su spriginite de ajunsu.

b) Cumu-ca si acele mici salaria le capata fórte cu greu, e destul de bine cunoscutu! dér' nu face nimica, — le voru capeta, „ca mai este vreme!“

c) Cumu-ca pentru participarea la conferinta nu primesce nimenea nici-unu singuru crucieru cá diurnu, e constatatu; dér' ce ne pasa nóue de diurne? le vomu capata, ni le voru dá, „ca mai este vreme!“

d) Cumu-ca chiaru si la cursurile supletorie din 1875 si 1876, de-si au alergatu invetiatorii de tóte partile si se au interessatu, totusi nu si-au capatatu diurnele pe deplinu, ba unii nici pe jumetate; acésta e pré adeveratu; dér' nu e nimica, se mai astepte si ei, le voru capeta tóte, „ca mai este vreme!“

e) Cumu-ca famili'a si economi'a invetiatoriului in absentia lui, patimesce, aceea ori-si-cine trebuie se scie; dera tocm'a la atata n'are la ce se se mai uite invetiatoriulu, aceea usioru se póte repará, „ca mai este vreme!“

Apoi bine! dér' astfelu de remuneratiuni pentru invetiatori? dupa atatea necesari, suferintie, ostenele, jertfe etc. etc. astfelu? Astfelu de recunoscintia pentru atata diligintia si credintia a invetiatorilor?

Unu simplu servitoriu, tramitiendu-se undeva, numai cu una afacere privata si inca i se dau 10—20 crucieri pe 1/4 s'au multu 1/2—1 ora; apoi altii etc. etc. etc. nici ca se mai pomenescu, diurnele trebuie se ese in ori-si-ce afaceri comunale, dela comuna, biserica etc.; numai dér' chiaru numai bietulu invetiatoriu nu capata nici chiaru unu crucieru cá diurnu, faca elu ce va face, mérga elu unde va merge pentru afacerile scolari, nu vrea se scia si se-lu cunosca nimenea; ei d'apoi ascepte, „ca mai este vreme!“

Si vedeti? pe langa tóte acestea, invetiatoriulu totusi e „pecatosu“; faptele invetiatorilor 'su mai mici si cu multu mai neinsemnate cá a ori-si-carui lucratoriu, nu i le vede nici considera nimenea; dera peccatele invetiatorilor 'su mai mari si mai multe, ca toti le vedu, toti se impedece de ele; faptele lor nu se vedu acuma, dér' se voru vedé ele, „ca mai este vreme!“

Bine au disu dlu I. Budu, candu au descriu „peccatele invetiatorilor“, ca noi invetiatorii suntemu peccatosi, ca dieu! intr'adeveru si suntemu peccatosi peccatu numai se póte.

In finea finelor apelediu la semtiulu si consciintia toturor antestatorilor si conducatorilor nostri dela celu din urma membru alu comitetului scolariu, pana la celu mai inaltu dignitariu din tóte treptele societatei cu noi d'inpunea mai multu cá pentru tóte, a se interessá: a) de scóla, b) de scóla, c) de scóla si era de scóla!!! Dér' apoi se nu pérda din vedere, ca: „cumu e invetiatoriulu, asia e si scóla“; séu ca: „invetiatoriulu este scóla.“

Acumu „numai este vreme!“

Branu, in Decembre st. v. 1876.

Theodoru Popu m. p.,
invetiat. primariu.

Noutati diverse.

— (Principele de coróna), archiducele Rudolfulu, depuse examenu in presentia Mai. Sale imperatului si parintelui seu in 23 Martiu din studiulu geografiei militari cu privire la posibilele eventualitati resbelice. Mai. sa 'si descoperi deplin'a multumire, si instructorelui generalu-maioru Wilhelmu Reinländer inalt'a recunoscintia.

— Dupa „Kel. N.“ in 21 Aug. a. c. archiducele intra in an. 19 alu vietii si va primí in scurtu deosebitu statu de curte si cá maigistru superioru de curte i se va denumi generalulu locotenentu campestru Pejacevich (fiulu fostulu ministru croatu); ér' pentru studiérea servitiului administratiunei de statu va fi dela 1 Sept. repartitu pe unu anu la locul centralu c. r. alu Austriei inferioare. Intre adiutantiu pelenga archiduce crede „K. N.“, ca va fi si unu officiru honvedu.

— (Statisticu comerciale.) Dupa legea comerciale suntu inregistrate pana in 15 Martiu c. in Transilvani'a 1402 firme negutiatoresci, cari se afla in 85 localitati si 3 jurisdictiuni judiciali.

Brasiovulu are in registrati 215, Clusiuulu 117, Sabinuulu 101, Muresiu-Osiorheiu 59, Kezdi-Osiorheiu 47, Reginu 44, Gherla 36, Bistrita'a 35, Belgrad 34, Deva 33, Fogarasu 32, Turd'a 29, Mediasiu 28, Orestia 27, Sigisióra 24, Deesiu 21, Odorheiu 17, Aiudu cate 21, Abrudu, Petrosiani etc. cate 17. Aceste cifre dau una icóna trista despre comerciu si industri'a Ardealului, ca in locu se se inmoltiesca totu mai scadu din firme, cu tóte, ca pot fi multi inca si neinregistrati.

— (Importu in Turci'a.) Din Austria se importá in an. 1875 in Turci'a, dupa „Osten“ din date autentice: manufacture vestminte de 5,030,000 fr., zacharu de 1,800,000 fr., chartia de 1,140,000 fr., lemnaria de 976,000 fr., lucruri de moda de 245,000 fr., sticlaria de 148,000 fr., rumu de 136,000 fr., spiritu de 98,000, ferrari de 98,000, bere de 90,000, victualia de 85,000, puciosá de 72,000, cafea de 65,000, luminari de stearinu 60,000, masine de 50,000, incalciamintu de 40,000, instrumente musicali de 36,000, efecte de aur si argintu 35,000, vinu si liqueriu de 32,000, coloru de 28,000, urezu de 25,000, parfumeria si sapunu de 25,000, farina de 20,000, hameiu de 16,000, tiparituri de 15,000, olaria de 12,000, si drojdie de 9,000 fr. Comparanduse importulu cu celu din an. 1874 resulta unu scadiemintu pe an. 1875 de o 14%.

— (Pentru agricultura.) Ministrul agriculturii din Franci'a a ordonat, cá la marginele padurilor, drumurilor, gradinilor etc. se puna tablite cu urmatória inscriptiune:

Ariciulu se nutresce cu sióreci, melci si larve (papusi de insecte), in generalu cu animale care aducu o mare paguba agriculturii. Sa nu omorati ariciulu!

Brósca riiósa, (le crapaud) nimicesce intr'ora doezeci pana la treizeci insecte. Sa nu omorati brósca riiósa!

Cartitia se nutresce neincetatu cu larve, greaciale si cu insecte de totu felulu; in stomaculu ei nu s'a gasitu niciodata urme de planta; ea aduce mai multu folosu decatu paguba. Sa nu omorati cartitia!

Scarebusiulu de maiu, (le hanneton) si larve lui sunt dusmani de mórté ai agriculturii. Scarebusiulu pune 60—100 oue, din care iarasi se desvoltu larve si scarebusi. Sa omorati scarebusiulu!

Paserile. Insectele causeaza pe anu in fiecare departamentu o paguba de mai multe millióne de franci. Numai paserile suntu in stare de a se combate, ca ci ele suntu voracii insectelor si pot urmara aliatii agriculturii. Copiiloru se nu scuti cuiburile paserilor! (Vocea Prahovei.)

(Bibliografia.) „Statulu economicu financiaru alu Romaniei“, dupa documente oficiale in limba francesa, de locot. colonellu J. Alesandru a aparutu in tipografi'a Weiss in Bucuresci.

„Principatele Dunarene.“ (Dómu Rosetti 1848) de Jules Michelet, traducere de Nic. Bennovici, cu 1 leu 50 bani in tóte librariile Bucurescene.

„Catechismulu dreptului administratiunei romanu“, opu autorisatu de ministrulu instr. publicu in a 5 editiune, cu pretiu 55 bani in Bucuresci.

„Indice bibliograficu“ alu cartilor publicate in Romani'a in anii 1874, 1875 si 1876.

„Poesii“ de N. Scurtescu, cu ode, balade, elegie, fabule etc. cu 2 lei noi.

Cursurile

la bursa in 4 Aprile 1877 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 72	cr v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 70	„
Augsburg	—	—	107 „ 10	„
Londonu	—	—	121 „ 65	„
Imprumutulu nationalu	—	—	64 „ 55	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	68 „ 10	„
Obligatiunile rurale ungare	—	—	74 „ —	„
„ „ temesiane	—	—	72 „ 25	„
„ „ transilvane	—	—	71 „ 50	„
„ „ croato-slav.	—	—	— „ —	„
Actiunile bancei	—	—	818 „ —	„
„ „ creditului	—	—	153 „ 50	„